

ИТИНИ БИЭРЭРГЭ БЭЛЭМНЭР ЭРЭЭРИ ...

Күһүн аайы улууска улахан болдомто кыстыгы сағалааһыңга, бастагы оочаратынан ово садтарыгар, оскуолаларга итини биэриигэ ууруллар. Манна үгүс сыралаах үлэ-хамнас барар. Төбө билигин итии суоғуй дьин боппуроска эппиэт булаарыбын МУ НУ ЖКХ дьитиэтигэр тийдим.

— Нам селотун котельнайда-ра балаһан ыйын 1 чыһылатыгар бэлэмнэммиттэрэ, — диір управление директора Андрей Кобяков. — Улууска хочолунайдар 90% бэлэмнэр. 109 котельнай сүрүннээн бэлэм туруктаахтар. Оттон төбө итии бэриллибэккэ турарый диір буоллаха маньык. Былырын биһиги гааһынан оттуллар котельнайдарга газосигнализатордары турорарга «Трест» дьин хаачахтамыт эппиэтинэстээх уопасты-баны кытары дуогабардасты-пыт. Ити тэрилтэ өттүттөн 147 тыһ. 19 солк. үлэ барыахтаага күн бүгүн онуоха ылса иликтэр. Төбө? 1997 с. «Талаа СЛ» дьин хаачахтамыт эппиэтинэстээх уопастыба кварталнай котельнайдарга оборудование турорбутун Намнаағы ИСУ төлөөбөтөх. Итиннэхэ биһиги улууспут 401 тыһ. солк. иэстээх олоор. Оттон ити тэрилтэ «Трест» фирма суббэдэрэтитиір. Иэһи сотор сыалтан ити тэрилтэ улуус дьаһалтата 80 тыһ. солк. ыытта. Уоннаағы суума каминэн төлөнөн иһиэ дьин эрэнэбин.

Котельнайдар итини биэр-рэгэ бэлэмнэр эрээри гостехнадзор инспектора Гатилев көңүл биэрэ илик. «Ленагаз» АО гааһы туһанарга көңүл биэрбит. Арба да, «Ленагаз» туһунан. Гааһынан туһаныы иһин МУ НУ ЖКХ «Газпромга» 4 мөл. солк. иэстээх. Маныаха суут эһи 1 мөл. солк. пеняны аахпыт. Оттон МУ НУ ЖКХ «Ленагаз-ка» иэһэ 1 мөл. 200 солк. тэннэ-һэр. Ити үлүгүрдээх иэс туохтан тахсарый? Газовой плитанан, гааһынан оттуллар автономнай

котельнайдарынан туһаналларын иһин МУ НУ ЖКХ балан-сатыгар турар олоор дьитиэ олохтоохторо дьити коммуналь-най хаһаайыстыба кассатыгар тийиэн төлүүллэр. Ол харчыны, дуогабар быһытынан, МУ НУ ЖКХ «Ленагазка» биэрэр. Ин-ньэ гынан нэһилиэнньэ төлөөбөтүн содулугар ИУ РУ ЖКХ бэриллэр гаас иһин төлөһөр кыага суох олоор. Ис дьитигэр нэһилиэнньэттөн төлөһүү сөпкө барбыта буоллар МУ НУ ЖКХ «Ленагазка» ый аайы 12 тыһ. 53 солк. төлөөн иһи-эптээх этэ. Кылаабынай эконо-миһы солбуйааччы Валентина Охлопкова сөһөргиринэн, дьити коммунальнай хаһаайыстыба-тын управлениета уокка, гааска, федеральнай полуоктарга, хо-муурдарга иэстээх. Ити барыта коммунальнай хаһаайыстыба өгөдөрүн иһин тэрилтэлэр, нэ-һилиэнньэ төлөөбөтөрүттөн тахсар. Нэһилиэнньэ 1 мөл. 127 тыһ. солк., тэрилтэлэр 4 мөл. 707 тыһ. солк. биэрэр иэстээхтэр. Бюджеттэн үптөнэр тэрилтэлэр иэстэрин суотугар улуус дьа-һалтата аахсыны ыытар. Ол курдук уокка, чоххо МУ НУ ЖКХ иэһэ суох, итиннэхэ улу-устаағы үп управлениета көмөлөспүт.

Быйылгы 2000-2001 сс. оттук сезонугар 12 тыһ. 831 т. чох, 1443 т. нефть, 224 тыһ. 8 т. газоконден-сат уонна 10 тыһ. 451 куб. м. гаас бэриллиэхтээх. Кыстык кэмигэр олоор, административнай дьити элэри сылытыга ити куһаҕана суох эрээри, син биір иэстээх дьон төлөһөххүтүн наада. Эһиги бүгүн төлөөбөтөх иэскит сар-сын уматык-оғунуох, матери-альнай хааччылыгы өттүгэр бьмстар мөлөһүөр балаһыань-аны үөскэтэр содуллаах уонна дьэ эһиһл эмиэ баччага тоғон-гунт бу дьон төбө оттубаттары дьити кыһыһыаххыт-хайыах-хыт. Онон, бэйэбит тускутугар төлүүргүт ордук.

К. ЧЕРЕПАНОВ

ДЬААРБАНКАЛАР ТУСТАРЫНАН

1. Сылаайы ытыллар «Урожай-2000» улуустаағы тыа хаһаайыстыбатын бордодукусуйатын атылыгыр дьаарбанка балаһан ыйын 23 күнүгөр ытыллар. Онон коллективнай, бааһынай уонна дьити кэргэн хаһаайы-стыбалара кытталлар. Нэһиликтэринэн олохтоох дьаһалта тэрийэр. Дьаарбанкага кыттыгы түмүгүнэн хайысхаларынан конкурстар буолуохтара.

Буолар сирэ: М.К. Аммосов болуоссата.

Бары тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэрин, баа-һынай уонна дьити кэргэн хаһаайыстыбаларын бэйэ-бит онорон таһаарбыт сиртэн ылыллар, сүөһү аһын-үөлүн бордодукусуйаларын кэлэн атылыгыргытыгар ыгырабыт.

2. Дьокуускай куоракка биір дойдулаахтарбыт «Энцисли» рыногар Нам улуунун табаары онорооч-чуларын дьаарбанкатын ытыллар. Рекламата, аты-лыгыр миэстэ, бордодукусуйа харайыта, харабылла-аһына барыта босхо буолар. Онон улуус табаары онорооччулара, бааһынай уонна дьити кэргэн хаһаай-ыстыбалар бэйэбит онорбут бордодукусуйатын ки-ирэн атылыгыргытыгар ыгырабыт.

Буолар сирэ: Дьокуускай куорат, автовокзал та-

Урукку ары оғорор завод ба-затыгар тэрилли-бит «Уруг ас» ТХПК (Шадрин Д.И.) 1998 сылтан сағалаан 1990 сыл сағатыгар дьити шведскэй «Альфа лавальс» фирма уруг аһы перера-боткалыыр обо-рудованиетын туру-орбута. Ити кэм-тэн ыла нэһиликтэртэн үүтү тутан, пере-

күнгэ 1 тн. кэрингэ үрүн аһы астаан үксүн Дьокуускай-га киллэрэллэрин, сайынгы кэмгэ «Эхо», «Линга» ла-аҕырдары хаач-чыбыттарын, са-быылаах тэрилтэ-лэргэ биэрэллэрин иһитиннэрдэ. «Тет-рапак» оборудова-ниета оғоһуллубут бордодука үрдүк хааччытылааха. Арыы 1 кг. - 75, 20 % - наах сүөгэй - 50,

ылаалларын эттэ. Арыы за-вода үлэ-лиир эрдэ-ринэ, суу-ууга тут-т у л л а р ыраас уу пробле-ма-та өрүү баарбуола-ра. Биһиги ууну МУ НУ ЖКХ Тулдуктан т и э й э н

ОЛОХТООХТУК ТЭРИНЭН

работкалаан үүтү, сүөгэйи, ары-ны, суораты, иэдьэгэйи онорон атылыгыр.

«Уруг ас» ТХПК переработка-лыыр заводун иһигэр тағыллыбыт оборудование сырьё баарынан харгыһа суох үлэлиир. Опытаах маастар Наталья Михайловна Ок-нешникова салалтатынан кини солбуйааччыта ааспыт кыһын тыа хаһаайыстыбатын академиятын бүтэрибит О.Г. Осипова, аппаратчи-цалар Е.В. Макарова, Н.П. Глаз-енко, лаборант Е.И. Панькова, ра-бочай С.С. Аргунова үлэлиллэр.

— Сайынгы кэмгэ үүтү Үөдэйтэн, I Хомустаахтан, Ни-кольскайттан, Хамаҕаттан, Нам сэлэиннэтиттэн, Бөтүгтөн ағалаллар - диір маастар солбуй-ааччыта Ольга Осипова. Кини

иэдьэгэй - 30, суорат - 10, үүт - 10 солк. 50 х. сыаналаахтары, ону нэ-һилиэнньэ аанна атыласпатын, хата хайа омуктан туох булкаа-һыктаах оғоһуллубута биллибэт, биһиги суораппытынаағар ыра-хан сыаналаах утағы хамағатык

ағалар. Ити уу оргутуллар, иккитэ-үстэ фильтрдэнэр, ону таһынан ууну ыраастыыр, чэбдигирдэр су-урадаһыннар туһаныллар.

Кыргыттар сарсырда 8 ч. 30 мүн. киэһэ 8 ч. дьити үлэлиллэр. Түбэҕэ, Салбанга уонна Ар-бынҕа арыы заводтара үлэлиил-лэр. Коллективка уонна үүт тут-та-рааччыларга анаан килиэп асты-ыллар. 43 сибиннэһи иитэллэр, итинтэн 38-на ийэ сибиннэһэ. Ону төрөтөн-уһатан нэһилиэнньэ атылыгыр, халбаһыны оғорор сыағы үлэлэтэр былааннаахтар.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

Хаартыскаларга: Осипова Оль-га Гаврильевна - маастар солбуйа-аччыта; Макарова Елена Васильев-на - аппаратчица; Панькова Екате-рина Ивановна - лаборант.

2002 СЫЛГА — НЭҢИЛИЭННЭ БҮТҮН РОССИЯТААҒЫ ПЕРЕПИҢЭ

Нэһилиэнньэ историята — бу общество историята. Нэһилиэнньэ — общество онорон таһаарар күүһэ. Ол инниттэн дьон туһугар социальнай-экономическай ула-рыта тутуу ытыллыахтаах.

Нэһилиэнньэ уларыытын, кини ахсаанын, састаабын, тар-данан олоруутун үөрэтии уонна би-лийи государствога бастагы суол-талаах боппурос. Ити сибидиэн-нэһэлэр нэһилиэнньэ перепиһин ытыгы түмүгөр ылыллар. Рос-сийскай Федерация Правитель-ствотын 1999 сыл балаһан ыйын 22 күнүнээһи 1064 №-дээх уураағы-нан нэһилиэнньэ Бүтүн Россия-таағы перепиһин саға болдьо-во биэргэтиллибитэ — 2002 сыл ал-тынны 9 — 16 күннэригэр ытыллар, онон бэлэмнэни үлэ-лэр сағаланьлар.

Перепиһинэн бары россий-кай, омук граждандара уонна граждандарга суох, Россия тер-риториятыгар олоор дьон пере-пись бириэмэтигэр олоор сирдэ-ригэр баар-суох буолалларыттан тутулууга суох хабыллар. Ону тэҕэ быстах кэмгэ Россия терри-ториятыгар баар омук граждандар кытта хабыллыахтаахтар.

Программа быһытынан

ытыллар перепись 1989 сыл-лаағы перепистэн уратыланара күүтүллэр:

1. Перепись ытыллар едини-цатынан семья (дьити кэргэн) буол-бакка, хаһаайыстыба ытыллар. Манна быһааран эттэххэ, се-мья (дьити кэргэн) дьити 2 уонна 2-тэн ордук чилиэннээх биіргэ оло-роор уонна биір бюджеттаах ай-махтыы сибээстээх дьон. Оттон хаһаайыстыба дьити 1 уонна 1-тэн ордук чилиэннээх биіргэ олоор итиннэ уопсай хаһаайыстыбаны тутар дьон. Уратыга дьити хаһаай-ыстыбага аймахтыы буолбатах да дьон биір хаһаайыстыба буолуох-тарын сөп.

2. Ытыллар перепискэ бас-тайааннай эрэ нэһилиэнньэ учу-оттанар. Урукку перепистэргэ икки категория учуоттанар этэ: бастайааннай уонна биір би-риэмэҕэ баар дьон (наличнай). Маньык икки категорияны учуот-туур аһара үлэлээх уонна элбэх ороскуоту ирдиир этэ.

Дойду үрдүнэн нэһилиэнньэ ахсаанын бастайааннай категори-янан аағы практикага ордук би-һирэбили ылан туттуллар.

Онон олобуран бу булаары турар перепись ағарда бастайа-

аннай нэһилиэнньэни толорук хаба-ра былааннар.

Быстах олоор дьон кылга-тыллыбыт боппуостардаах пе-репиһи бараллар.

3. Перепись боппуостары-гар эмиэ уларыылар бэлиэтэ-нэллэр:

Ордук нэһилиэнньэ үлэлээх буолуутун, үлэтэ суох киһи чуол-кай ахсааныгар, нэһилиэнньэ миграциятыгар, кэргэнни буолуу боппуостарыгар регистрация-ламыт брак (эр-ойох) дуу, реги-страцията суох брак (эр-ойох) дуу дьити чуолкайданан кирирээт.

Кирибит боппуостар кини-лэр демографическай уонна соци-альнай характеристикаларын анализтанарыгар кыағы биэриэх-тэрэ.

Перепиһи көдүүстээхтик ытыгы нэһилиэнньэ бу үлэҕэ бэ-лэмнээх буолуута, перепистэ сы-лаын-соруутун, государствотың су-олтатын табатык өйдөөн сыһыан-наһалларыттан тутулууга. Календарнай былаан быһыты-нан 2000 сыл устата административнай-территориальнай единица испиһиэҕэ, уулуссалар ааттарын бэрээдэктээһин, дьитиэлэрин нүөмэрдээһин ытыллан

бүтүөхтээх. Бу үлэ миэстэтигэр нэһиликтэр дьаһалталарынан үбү-харчыны булуунан ытыллы-ахтаах.

Бу күннэргэ нэһиликтэринэн хаһаайыстыбаннай кинигэлэри-нэн бэрэбиэркэлээһин ытыллар. Ытыллыбыт бэрэбиэркэлэр түмүктэрэ көрдөрөллөрүнэн: дьити элэринэн кэрийэн толоруу сорох нэһиликтэргэ ситээ суохтук ытыллар, нэһилиэнньэ ахсаана сыһына аағыллар.

Ағарда бу ааспыт атырдьах ыйыгар ытыллыбыт бэрэбиэркэ түмүктэригэр тохтооһо, 1 Хо-мустаах дьаһалтатыгар быстах барыт дьон уонна быстах кэлэн олоороччулар испиһэктэрэ учу-оттамма, сирэй сөттөргө хаһа-айыстыба хаһаайына уонна онор-бут специализир илии баттаһы-нара суох.

Партизан дьаһалтатыгар ба-рыы-кэли ситээ суохтук толо-руллар. Саға оғо төрөөһүнүгэр 4 түбэлтэҕэ акталар толоруллуба-тахтар. Дьитиэн кэрийэн 13 хаһа-айыстыбага оттуур хоһуналар, сүөһү ахсааныгар хаһаайысты-баннай кинигэни кытта бэрэбиэр-кэ түмүгүнэн сөп түбэһиспитилэр. Нам селотун дьаһалтатыгар 40

хаһаайыстыбаннай кинигэ баар-гыттан 15 кинигэ бэрэбиэркэлэн-нэ. Сорох сөттөргө хаһаайы уонна хаһаайыстыбаннай кинигэ-ни толорбут специалист илии бат-таһынара суох. Быстан барыт-тарга хаһан, ханна барыта чуол-кай бэлиэтэммэтэхтэр. 3 түбэлтэҕэ (өлүү түбэлтэтэ) толо-руллубатах.

Сүрүннээн ыллааха, Нам дьа-һалтатыгар хаһаайыстыбаннай кинигэ толорулууга аккуратнай, бары ирдэниллэр, сибидиэннэ-лэр киллэриллэ сатыллар эбит.

Бары нэһиликтэр дьаһалта-ларыгар сир-кадастровай кинигэ туолууга букатын суоғун кэриэтэ.

Бу үөһэ этилибиттэргэ оло-дуран, нэһиликтэр баһылыкта-рыгар нэһилиэнньэ учуотун үлэ-тин туспаралларыгар уонна кыр-дыктаах буоларын ситиһэллэрэ итиннэ перепиһин ытыгы улахан государствотың дьыала буола-рын өйдөөн туран, нэһиликт дьа-һалталара, нэһилиэнньэ барыта эппиэтинэстээхтик сыһыанна-һаллара ирдэниллэр.

Ольга ДЬЯКОНОВА,
СР статкомитетын
Намнаағы
бэрэстэбиэтэллэрин
нэһилиэнньэ перепиһигэр
экономиһа

Күннэтэ көрөр дьоммут

ҮЙЭЛЭР ДУОРААННАРА

Бэбэһэ Дьокуускайга художник 60 сааһыгар аналаах персональной быыстапкага аһылына

«Үйэлэр дуорааннара» быыстапканы көрөн баран, мин норуот талаана баайын, сааскы сир симэһинин курдук өрө үүнэр кыага диригин уонна кэрэҥэ тардыһыыта олус сөгүмэрин ис сүрэхпиттэн сөстүм, чөрдүм уонна АЛБААТЫМ!».

Сивцев — Суорун Омоллоон 01.12.99 с.
(Из книги отзывов и пожеланий)

бын, сыспай сизэллээбин, сүүрэр атахтаабын, күндү түүлээбин ба- тыһыннаран күөх халлаан ан- нынан хомпоруун хотойун сирдэтэ согуруу баай күөл биэрэгиттэн болуотунан устан кэлэн быһа сабаҕа- лаатаахха Хатырыкка Өлүөнэ өрүс биэрэгэр арҕаа кэлэн тиксибит бадахтаах. Онно кэлэн Дэкси Дарҕан биһин- ууһун бар дьонун аҕалан сүөкээн үөһэ дойдуттан сир ийэ дой- ду иччилэрин үмүрү тардан тулатыгар мун- ньан ураһа туруортаан ортоку мөвөл ураһа мас мунһан чөмөхтөөн кутаа уоту оттон былыргы сиэ- ри-туому тутуһан кыры- лыы сылдыар кымыһынан, сырылыы сылдыар сылаас арыылаах саламаатынан аях тутан икки илиитин өрө уунан туран алгыс тылын этэн, айын тардан күн саарга бар-дьонун туттаран олохтоон эрэрэ субу илэ кестөр.

Иккис болотуна үөһэ кырсы- нан былыргыны санатан сыр- дык-хараҥа булкаастаах бы- лыттар ааһаллар. Былыты ан- нынан күөх халлаантан күн судаар аар тойон сэттэ кылбаа манан кубалары бу хочо дьонун танара буолан араҥаччылааты дьин ыһытты. Кинилэр хочону кыйа тула көтө сылдыаллар. Ол аллара өттүнэн хотуттан согу- руу, арҕааттан илин дьэки кэ- рэттэн кэрэ кестүүлээх, куба курдук манан хатын мастарда- ах, тилигириир титирик мастар, хагдарыйары билбэт бэстэри кытары хара-бэкир бухатыр курдук харыйа мастардаах ара- с кэрэ сибэккилээх көбүс-көнө хонуулардаах күөрэгэй чыгыча- ах ырыатынан туолбут сыһы- лардаах, кэбэ көтөр чоргулар, тонсорой тонсуйар халын тья- лардаах, кыһыл көмүс, үрүг көмүс хатырыктаах араас күндү балыктардаах күөллэрдээх, үрэхтэрдээх Энциэли эбэ хотун нэлэһийэ суоллуун-истиин эрэллээ, ача күөбүнэн көрө ча- мэллээ сэтара кэрэтиэн! Ол анараа өттүнэн туман былыт быһыһынан былыргы дьыл мын- даатыгар, кыргыс үйэтин сағана, сахалар олохтоох өстөөхтөрүн кытта оһуан ытыһа, үүнүнэн үөлсэ, илиилэринэн эттэһэ сыл- дыаллара кылаһа гынан кестөн ааһаллар.

Онтон иккис уонна үһүс бо- лотуна быһыһынан Энциэли хо- хотун аҕа баһылыга Нам оһонь- ор уола Мымаах тойон ыалла- рыныын эйэлээхтик байан-тайан олодохторуна, Өлүөнэ өрүһү өрө-таһнары оһочонун устан нуучча ыраах- таарытын буйуннара Петр Бе- кетов, Иван Галкин, Петр Гла- вин дьин туспа тыллаах-өстөөх, сөптээх-сэбиргэллээх нуучча дьин ааттанар омукур кэлэннэр күөс өттүнэн бултаабыт күндү түүлээхтэрин, сүөһүлэрин-ас- тарын былдыан бараллар. Мы- маах тойон сахатын омукур көмүскээн оһуһан көрөн баран,

кыайтаран нуучча былааһын билинэргэ тийэр. Билиммэтэх Бетүг сахаларын өрүс унуор бөрөлөөх арыытыгар Дүгүр гыммыт дьин сиргэ ампаарга ха- айан уоттаабыт уоттара туман быһыһынан кытаран кестөр. Он- тон сахалаах нуучча уопсай тылы булан, эйэлэһэн нолуок төлөһөн, бурдук ысыһан сири үгөстөн, сүөһүнү иттэн үс- түөрт үйэ бииргэ олоһолоро кестөр. Ол быһыгар саха дьа- даһыта эстэр суолга кириэр, нуучча омукур баттала улаатар, нолуок үрдүүр, ыар олох бүрүүкүүр.

Ити сағана согуруу ыраахта- арылаах Россияга кини былаа- һын билиммэт өрөлөһөр өттүн үрүг ыраахтаағы килиэккэтэ суох хаайыыга - Саха сиригэр кескө ытталыыр. Олор итэрит- тэн үөрэхтээх өттө саха ычча- тыгар сор-мун, баттыгас хантан кэлэрин үөрэтэр. Онон саха эдэр, үөрэхтээх ыччата ол иһи- гэр биһиги биир дойдулаахпыт М.К. Аммосов өстөөгү-баайы утары охсуһарга 1917 с. ыам ыйын 9 к. Хомуустаахха Сэкир балаһыгар рабочай баттамыт соһун тэрийэр, ол кыһыл бы- лааҕа балаһан үрдүнэн кытаран кестөр. Балаһан таһынан парти- занскай этэрээттэр атынан ата- ра бөтөрөгүнэн көтүтэн ааһал- лар. Никольскай сэриитин кэн- ниттэн, сэбиэт былааһа кыайан культурнай революция, колхоз тэриллэн, оҕо-уруу үөрэнэн, ос- куола ааҕар балаһан, медпуун тэриллэн олох сайдыыта төрдүс болотунаҕа кестөр. Онно саға таас НПУ дьинтэ, асфальт суол дыргыллар, олох күөстүү оргуй- ар.

Дьэ бу барыта историческай матырыйаалга олоһуран Федор Федорович чулуу фантазияты- нан айыллыбыт сүдү кэрэ үлэ буолар. Манна биллэн турар биер идэлээх, доҕоро Екатери- на Павловна сүбэтэ-амата баа- ра чаччы. Бу биер-икки хонук- таах үлэ буолбатах, элбэх бири- эмэҕэ, үгүс эрэйинэн оһоһуллубут үлэ буолар. Ону село да, улуус да салалталара үрдүктүк сыаналаан Федор Фе- доровичка моральнай да, мате- риальнай да өйбөлү оһоруох- тарын сөп дьи санаатым. Ити ба- стакытынан.

Иккиннинэн, бу үлэни Дьоку- ская куоракка 300-кэ киһи, он- тон быйыл саға тутуллан үлэҕэ кирибит ветераннар балаһанна- рыгар быһа барылаан 100-кэ киһи көрөн астыннылар. «Биһи- эхэ да нарын-намчы уран тар- бахтаах, улуу фантазиялаах, талааннаах дьоннордooх эби- пит», — дьин махтал-баһыыба тылланын эттилэр.

Үсүһүнэн, аны бу бэртээхэй үлэбит кизин маасса көрүүтүгэр хамсаабакка туран дьону-сэргэ- ни, ордук эдэр ыччаты үөрдэ, патриотическай тыһыҥа иитэ- ригэр табыгастаах турар сирэ сүөх эбит. Итинизэх мин манньк этиилээхпин: «Бука бары мун- ньустан мунһахтыыр, араас мероприятие ытыллар, үөрэр- көтөр ытык сирбит улуус дьа- халтатын дьинтэн үһүс этээһи- гэр баар мунһахтыыр саалабыт кэтэбинээви эркинигэр сыһа- ран туттааха орубуна сөп буо- лар эбит дьин. Ону улуус аҕа ба- һылыга А.Н. Ядреев сөпкө өйдүө дьин эрэнэбин. Итиччэтигэр улууспут бар дьоно, ордук эдэр ыччата мань таба көрө оһорон: «Мин манньк кэрэ дойдулаах эбиппин. Бу хочо сайдыытыгар мин эмиэ тус бэйэм үлэм кыла- ата баарынан кизин туттабын», — дьин үөрэ санааҕа.

Федор Федорович Павлов бу үлэтэ биһиги улууспут бүттүүнүн кизин туттуута буо- лар. Онон өссө сағаттан сағаны айа оһордун, доруобай буоллун дьини баҕарылар.

Нам кэрэ талааннарыгар уруй-айхал буолуохтун!
Т.И. ЗАМЯТИН,
Нам улууһун Ытык кийитэ, РСФСР үтүөлээх экономика, норуот хаһаайыс- тыбатын үтүөлээх үлэһитэ, тыһыл ветерана

Балаган ыйын 12 күнүгэр биһиги улууспу- тугар Санкт-Пе- тербург куорат- тан Россиятаағы национальнай библиотека (но- руокка Салты- ков - Щедри- на аатынан публич- най библиотека быһытынан биллэр) директо- ра, Россия библи- отекаларын ассоциациятын президеһе Влади- мир Зайцев уонна Москваттан Россия национальнай библиотекатын (урукку Ленин аатынан библиотекка) директорун баста- кы солбуйааччы Нина Хаха- лева кэлэн улууска ытыл- лар үлэни-хамнаһы кытары билистилэр.

Оһуоха былаас оргаттара ин- формационнай-сырдатар поли- тиканы библиотеканын ки- иннээн ыһытаахтарын бө- лөтөөтэ. Оччоһуна эрэ ааҕаччылар библиотекалар- га сылдьан кинилэри интэри- эһиргэтэр араас дьыалабыай,

НЭҢИЛИЭК САЙДАР КИИНЭ БИБЛИОТЕКА

Ыалдьыттарытын Саха Республикатын министриин солбуйааччы Климент Корякин Пушкин аатынан национальнай библиотека директора Валентина Самсонова, улуустаағы культура управ- лениетын начальнига Алек- сандр Кириллин уонна Н.Ры- кунов аатынан библиотека үлэһиттэрэ арыаллыы сы- рыттылар. Ол курдук күн са- ғаланыта мыраанга Үс сэр- гэҕэ ыалдьыттары көрсүү, Энциэли хочону көрдөрүү үөрүүлээх быһыыта-майгыта буолла. Кинилэри Владимир Николаев алгыс тыһынан көрүстэ. Энциэли хочо күһүҥнү кэрэ кестүүтүн ыалдьыттарбыт астына көрдүлэр. Ол кэнниттэн күндү ыалдьыттарбыт улуус баһылыгын э.т. А.Н. Ядреев- тын атах тэпсэ оһорон куль- тура боппууостарыгар кэп- сэттилэр. Билигин информа- ция нуруокка ситэ тийбэт үйэтигэр библиотека толорор оруола сүдү улахан. Олохто- ох нэһилиэһинэ информация аһуу олус наадыйар. Киин хаһыаттар өрүү хойутаан кэ- лэллэр. Ырынак экономика- тыгар дьон-сэргэ мунаарар боппууоһа элбэх. Вэл дьитэр тэрилтэни хайдах салайаа- ха, оһуруот аһын үүннэриэх- хэ, крдитинэн туһанаахха сөбүн уо.д. боппууостары сырдатар литератураны дьон библиотекара эрэ булуон сөп. Ол иһин кэпсэтибит үксэ ити проблеманы тула барда. Владимир Зайцев бэлиэти- ринэн былырын олохтоох бэйэни салайыны органнара библиотекалары кытары үлэ- лиир боппууостарыгар анал конференция былырын Са- халинҥа ытыллыбыт. Кли- мент Корякин этэринэн, библи- отека нэһилиэһинэ интэри- эһин сүтөрбөт туһугар үлэлиэхтээх-хамнахтаах.

уус-уран уо.д. литератураны туһанаахтарын сөп. Рес- публика библиотекаларын биер бастын соругунан үлэ- лиир кадрдар квалификаци- яларын сайыннары буолар. Итинэн сибээстээн кэпсэтии кыттылаахтара Москвага уонна Санкт-Петербург куо- раттарга республика 35 библиотекардарын үөрэттэрэр туһунан түмүккэ кэлиилэр. Маны таһынан библиотекалары араас техниканын хаач- чыйы боппууоһа эмиэ тур- да. Библиотекаҕа компьютернай ситим, чуоллаан интернет кириилэрэ аныгы үйэ ирдэ- билэ буолар. Ол гынан баран Климент Кириллович бэркэ тоһоһолоон эппитин курдук ханньк да техника библиотеканы солбуйбат. Тоҕо дьитэр- гит, ааҕаччы библиотека үлэһиттэрин өттүлэригэр кийилии, сылаас сыһаанна наадыйар. Ырынак үйэти- гэр ааҕаччылар болҕомтолу- рун тардар туһугар библио- текардар дьонно үчүгүйдик сыһааннаһаллара булгуччу- лаах. Улуус баһылыгын э.т. А.Н. Ядреев А.С. Пушкин аатынан национальнай библи- отека үлэһиттэрин үбүлүөйүнэн эвэрдэлээтэ уонна Российской Федерация культурага министерствотын көһө сылдыар коллегиятын мунһаһын ытыр наадатын тоһоһолоон эттэ. Ыалдьыт- тарбыт оробуочай, дьыалабы- ай наастарынан аахтар, үлэ чааһыгар кэлбиттэрэ өтө кестөр. Эбиэт кэннэ кинилэр культура дьоно быһытынан Н.М.Рыкунов аатынан библи- отекаҕа, кырдыаҕастар балаһаннарыгар, краеведческай музейга, Намнаағы педучи- лицеһа сырыттылар, биер идэлээхтэрин үлэлэрин-хам- настарын кытары билисти- лэр.

К. ЧЕРЕПАНОВ

Программа ТВ с 18-го по 24-е сентября

18 сентября, понедельник

ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро"
09.00 Новости
09.15 "Вавилонская башня". Сериал
10.20 "Чтобы помнили..."
11.00 "Смехопанорама"
11.30 Документальный детектив
12.00 Новости
12.15 Телеканал "Добрый день"
13.25 Сериал "Майк Хаммер: Смерть за 10 центов"
14.30 Программа "Вместе"
15.00 Новости
15.20 Мультсериал "Охотники за привидениями"
15.45 "...До шестнадцати и старше"
16.20 На XXVII Олимпийских играх
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 "Ералаш"
18.30 "Вавилонская башня". Сериал
19.30 Погода
19.35 "Чукотка без начальника"
19.55 Жди меня
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время
21.35 Погода
21.40 Сериал "Тысячелетие"
22.35 На XXVII Олимпийских играх
00.15 Взгляд
01.05 Новости

РТР
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести
06.15, 06.30, 08.40 "Доброе утро, Россия!"
06.20 Семейные новости
06.50, 07.50, 08.50 Городские новости
07.30 Подробности
07.40 "Черным по белому"
08.30 "Москва - Минск"
09.15 "Дежурная часть"
09.30 Олимпиада - 2000
10.00 "Мануэла". Телесериал
11.00 Вести
11.35 "Санта-Барбара". Телесериал
12.30 Олимпиада - 2000
14.00 Вести
14.30 "Черная жемчужина". Телесериал
15.25 "Богатые и знаменитые". Телесериал
16.20 Телесериал "Простые истины"
17.00 Вести
Якутск
17.30 М.К.Аммосов
Казахстан уонна Киргизия 5а
18.25 Тья сирэ
18.55 Видеоарисовка
Канал "Россия"
19.00 "История любви". Телесериал
20.00 Вести
20.30 Подробности
20.55 Дневник Олимпийских игр
Якутск
21.50 "Саха сирэ-Якутия"
22.10 Реклама
22.20 Выступление зам.Председателя Правительства РС(Я) Р.Ю.Шипкова
22.30 "Саха сирэ. XX үйэ"
Канал "Россия"
23.00 Вести
23.30 После "Вестей"
23.40 "Дежурная часть"
23.50 Олимпиада - 2000
01.05 Фильм "Прекрасная незнакомка"

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 Мелодрама "Папа"
21.50 Телесериал "Огненная пустыня"

19 сентября, вторник

ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро"
09.00 Новости
09.15 "Вавилонская башня". Сериал
10.20 "Поле чудес"
11.25 "Песня года"
12.00 Новости
12.15 Телеканал "Добрый день"
12.45 Мультсеанс
13.00 Комедия "Невеста с Севера"
14.30 Программа "Вместе"
15.00 Новости
15.20 Мультсериал "Охотники за привидениями"
15.45 Царь горы
16.15 "...До шестнадцати и старше"
16.50 Дневник XXVII Олимпийских игр
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Здесь и сейчас
18.30 "Вавилонская башня". Сериал
19.30 Погода
19.35 Сериал "Русский транзит"
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время
21.45 Дневник XXVII Олимпийских игр
22.15 Погода
22.20 Фильм "Найти и обезвредить"
00.05 Сериал "Темные небеса"
01.00 Новости

РТР
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести
06.15, 06.30 "Доброе утро, Россия!"
06.20 Семейные новости
06.50, 07.50, 08.50 Городские новости
07.30 Подробности
07.40 "Черным по белому"
08.30 "Москва - Минск"
09.15 "Дежурная часть"
09.30 Олимпиада - 2000
10.00 "Мануэла". Телесериал
11.00 Вести
11.35 "Санта-Барбара". Телесериал
12.30 Олимпиада - 2000
14.00 Вести
14.30 "Черная жемчужина". Телесериал
15.25 "Богатые и знаменитые". Телесериал
16.20 Телесериал "Простые истины"
17.00 Вести
Якутск
17.30 М.К.Аммосов
Казахстан уонна Киргизия 5а
18.25 Тья сирэ
18.55 Видеоарисовка
Канал "Россия"
19.00 "История любви". Телесериал
20.00 Вести
20.30 Подробности
20.55 Дневник Олимпийских игр
Якутск
21.50 "Саха сирэ-Якутия"
22.10 Реклама
22.20 Выступление зам.Председателя Правительства РС(Я) Р.Ю.Шипкова
22.30 "Саха сирэ. XX үйэ"
Канал "Россия"
23.00 Вести
23.30 После "Вестей"
23.40 "Дежурная часть"
23.50 Олимпиада - 2000
01.05 Фильм "Прекрасная незнакомка"

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 Мелодрама "Стук сердца"
21.50 Телесериал "Огненная пустыня"

20 сентября, среда

ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро"
09.00 Новости
09.15 "Вавилонская башня". Сериал
10.20 Дневник XXVII Олимпийских игр
11.30 "Песня года"
12.00 Новости
12.15 Телеканал "Добрый день"
12.45 Художественный фильм
13.55 Дневник XXVII Олимпийских игр
14.30 Программа "Вместе"
15.00 Новости
15.20 Мультсериал "Охотники за привидениями"
15.45 "...До шестнадцати и старше"
16.20 На XXVII Олимпийских играх
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Здесь и сейчас
18.30 "Вавилонская башня". Сериал
19.30 Погода
19.35 Сериал "Русский транзит"
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время
21.45 Погода
21.50 Боевик "Редкая доблесть"
23.55 Новости
00.10 На XXVII Олимпийских играх

РТР
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести
06.15, 06.30, 08.40 "Доброе утро, Россия!"
06.20 Семейные новости
06.50, 07.50, 08.50 Городские новости
07.30 Подробности
07.40, 09.15 "Черным по белому"
08.30 "Почта РТР"
09.20 "Дежурная часть"
09.35 "Приключения Папируса". Мультсериал
10.00 "Мануэла". Телесериал
11.00 Вести
11.35 "Санта-Барбара". Телесериал
12.30 "Что хочет женщина"
13.00 "Планета Земля"
14.00 Вести
14.30 "Черная жемчужина". Телесериал
15.25 "Богатые и знаменитые". Телесериал
16.20 Телесериал "Простые истины"
17.00 Вести
17.30 Мелодрама "Прекрасный незнакомец"
19.00 "История любви". Телесериал
20.00 Вести
20.30 Подробности
20.55 Дневник Олимпийских игр
Якутск
21.50 "Саха сирэ-Якутия"
22.10 Реклама
22.20 "Суверенитет и федеральные отношения"
22.50 Видеоарисовка
Канал "Россия"
23.00 Вести
23.30 После "Вестей"
23.40 "Дежурная часть"
23.50 Фильм "Омпа"
01.20 Фильм "Любовь и защита"
02.15 "Формула скорости"

3-я программа
Канал "Россия"
21.50 Телесериал "Огненная пустыня"

21 сентября, четверг

ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро"
09.00 Новости
09.15 "Вавилонская башня". Сериал
10.20 Пока все дома
10.55 Здоровье (с сурдопереводом)
11.30 "Песня года"
12.00 Новости
12.15 Телеканал "Добрый день"
12.45 Мультсеанс
13.05 Комедия "Приехали на конкурс повара"
14.30 Программа "Вместе"
15.00 Новости
15.20 Мультсериал "Охотники за привидениями"
15.45 Программа "100%"
16.15 "...До шестнадцати и старше"
16.50 Дневник XXVII Олимпийских игр
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Здесь и сейчас
18.30 "Вавилонская башня". Сериал
19.30 Погода
19.35 Сериал "Русский транзит"
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время
21.45 Дневник XXVII Олимпийских игр
22.15 Погода
22.25 Комедия "Мужчина для молодой женщины"
23.55 Программа "Цивилизация"
00.25 Сериал "Темные небеса"
01.25 Новости

РТР
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести
06.15, 06.30, 08.40 "Доброе утро, Россия!"
06.20 Семейные новости
06.50, 07.50, 08.50 Городские новости
07.30 Подробности
07.40 "Черным по белому"
08.30 "Почта РТР"
09.15 "Дежурная часть"
09.30 Олимпиада - 2000
10.00 "Мануэла". Телесериал
11.00 Вести
11.35 "Санта-Барбара". Телесериал
12.30 Олимпиада - 2000
14.00 Вести
14.30 "Черная жемчужина". Телесериал
15.25 "Богатые и знаменитые". Телесериал
16.20 Телесериал "Простые истины"
17.00 Вести
17.30 Мелодрама "Перемены"
19.00 "История любви". Телесериал
20.00 Вести
20.30 Подробности
20.55 Дневник Олимпийских игр
Якутск
21.50 "Саха сирэ-Якутия"
22.10 Реклама
22.20 "62-я параллель"
22.50 Выступление зам.Председателя Правительства РС(СЯ) И.В.Козлова
Канал "Россия"
23.00 Вести
23.30 После "Вестей"
23.40 "Дежурная часть"
23.50 Олимпиада - 2000
01.05 Фильм "Искатели приключений"

3-я программа
Канал "Россия"
21.50 Телесериал "Огненная пустыня"

22 сентября, пятница

ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро"
09.00 Новости
09.15 "Вавилонская башня". Сериал
10.20 Дневник XXVII Олимпийских игр
11.30 "Песня года"
12.00 Новости
12.15 Телеканал "Добрый день"
12.45 Страна чудес
14.30 Программа "Вместе"
15.00 Новости
15.15 Дневник XXVII Олимпийских игр
15.45 "...До шестнадцати и старше"
16.20 На XXVII Олимпийских играх
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Здесь и сейчас
18.30 "Вавилонская башня". Сериал
19.30 Погода
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время
21.50 Погода
21.55 Детектив "Отражение убийства"
23.50 Новости
00.05 На XXVII Олимпийских играх

РТР
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести
06.15, 06.30, 08.40 "Доброе утро, Россия!"
06.20 Семейные новости
06.50, 07.50, 08.50 Городские новости
07.30 Подробности
07.40 9.15 "Черным по белому"
08.30 "Тысяча и один день"
09.20 "Дежурная часть"
09.35 "Приключения Папируса". Мультсериал
10.00 "Мануэла". Телесериал
11.00 Вести
11.35 "Санта-Барбара". Телесериал
12.30 "Что хочет женщина"
13.00 "Планета Земля"
14.00 Вести
14.35 "Черная жемчужина". Телесериал
15.25 "Богатые и знаменитые". Телесериал
16.25 Башня
17.00 Вести
17.30 Мелодрама "Глаза"
19.00 "История любви". Телесериал
20.00 Вести
20.30 Подробности
20.55 Дневник Олимпийских игр
Якутск
21.50 "Саха сирэ-Якутия"
22.10 Реклама
22.20 "Геван"
22.45 Видеоарисовка
Канал "Россия"
23.00 Вести
23.30 После "Вестей"
23.40 "Дежурная часть"
23.50 "Аншлаг" и К
00.50 Фильм "Кровавое лето Сэма"

3-я программа
Канал "Россия"
21.50 Телесериал "Огненная пустыня"

23 сентября, суббота

ОРТ
08.00 Новости
08.15 Слово пастыря
08.30 Сериал "Все путешествия команды Кусто"
09.25 "Играй, гармонь любимая!"
09.55 "Ералаш"
10.10 Смак
10.30 Детектив "Почерк слепого"
11.00 "С легким паром!"
11.35 Утренняя почта
12.05 Фильм "Доброе утро"
13.50 Вкусные истории
14.00 В мире животных
14.45 История одного шедевра
15.00 Новости
15.10 Сериал "Горец"
16.05 Седьмое чувство
16.55 Дневник XXVII Олимпийских игр
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 "Женские истории"
18.45 "Ералаш"
19.05 Фильм "Три беглеца"
21.00 Время
21.35 Погода
21.40 Дневник XXVII Олимпийских игр
22.10 Триллер "Виновен вне всякого сомнения"
00.10 Фильм "Конвой"

РТР
Канал "Россия"
07.30 "Диалоги о рыбалке"
08.00 Олимпиада - 2000
10.00 "Доброе утро, страна!"
10.50 "Сто к одному"
Якутск
11.35 Суверенитет и образование
12.00 Любимые мелодии
Канал "Россия"
12.05 "Друзья-II". Телесериал
12.35 "Золотой ключ"
12.55 Олимпиада - 2000
14.00 Вести
14.20 Мелодрама "Женщина для всех"
15.50 "Том и Джерри". Мультсериал
16.00 Олимпиада - 2000
18.00 Моя семья
19.00 "Закон и порядок". Телесериал
20.00 Вести
Якутск
20.25 "Семь дней столицы"
20.35 "Лена-ТВ"
Канал "Россия"
21.05 Фильм "Волк"
23.35 Дневник Олимпийских игр
01.05 "Кинескоп"

3-я программа
Канал "Россия"
11.35 Сам себе режиссер
20.25 "Городок. Ретро"

24 сентября, воскресенье

ОРТ
08.00 Новости
08.10 "Служу России!"
08.40 "Дисней-клуб": "Аладдин"
09.10 Утренняя звезда
10.00 "Ералаш"
10.10 "Непутевые заметки"
10.30 Пока все дома
11.10 Комедия "Альф"
11.40 Здоровье
12.10 Фильм "Попрыгунья"
13.50 Дневник XXVII Олимпийских игр
14.45 История одного шедевра
15.00 Новости
15.10 Сериал "Горец"
16.05 "Дисней-клуб": "101 далматинец"
16.35 "Дисней-клуб": "Новые приключения Винни-Пуха"
17.00 На XXVII Олимпийских играх
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 "Смехопанорама"
18.50 "Ералаш"
19.10 Фильм "Стрелец неприкаянный"
21.00 Авторская программа Сергея Доренко
21.50 Погода
21.55 Боевик "В осаде: территория тьмы"
23.50 На XXVII Олимпийских играх

РТР
Канал "Россия"
06.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1"
08.05 "Дикие лебеди". Мультфильм
09.00 "Папа, мама, я - спортивная семья"
09.45 "Доброе утро, страна!"
Якутск
10.15 Туннук
10.45 Правовой канал
Канал "Россия"
11.15 "Городок"
11.45 Русское лото
12.25 Федерация
13.10 Парламентский час
14.00 Вести
14.20 Диалоги о животных
15.20 "Планета Земля"
16.15 Фильм "Сергея"
17.45 Сам себе режиссер
18.15 Сериал "Маросейка, 12"
Якутск
20.00 День оздоровительного бега
20.20 "Добрый вечер, Якутск!"
Канал "Россия"
21.00 Зеркало
22.00 Комедия "Китайский сервиз"
23.55 Дневник Олимпийских игр

3-я программа
Канал "Россия"
10.15 "Аншлаг" и К
20.00 Всероссийская лотерея "ТВ Бинго шоу"

Бар дьоммут хомуруйу-утун элбэхтик иһиттибит. Ол оруннаах. Республика хамаанданан күрэхтэниигэ быһыл хайа да сыллааҕар мөлтөөн биэрдибит, ортоугар да кириһэтибит. Буолар буолтун кэннэ хайахпытый, итэһэспитин хатылаабат курдук түмсүүлээхтик ылсан салгы дьарыктаннахпытна сатанар буолла.

Дьингизин, улууска дуобат спордунаан умсугуйааччылар сыллата элбээн иһэллэр. Былаанга көрүллүбүт күрэхтэниилер графигы туһууланн ытыллар буоланнар, разрядтаахтар ахсаанна албири, географиябыт кэнири. Күн бүгүн улуус тас өттүгөр үөрэн, үлэли барбыт дуобатчыттары таһаарыт кэннэ, биер спорт маастара, 34 маастарга кандидаттар, 91 бастагы разрядтаахтар бааллар. Иккис, үһүс разрядтаахтар биер итиччэлэр.

ДУОБАТ ФЕСТИВАЛЫГАР КЫТТЫН

2000 сылга Хамаатта, Уөдэй, Хатыг Арыы, Бөтүг, II Хомуустаах, Салбаг, Искра, Партизан, Нам селотун дуобатчытара активнайдык кытыннылар. Кинилэр хамаанданан күрэхтэниилэргэ бириистээх миэстэтиксэллэр, разрядтаахтар үүнэллэр.

Сайынгы былдыһыктаах кэм түмүктэннэ. Дьон кыһынгы олохторун булуунулар, оскуолалар түмүстүлэр. Дуобат федерацията санга үйэү үктэниэххэ диэри дуобат фестивалын, профсоюзтар хамаанданан күрэхтэниилэрин, Егор Эверстов

кэриэнигэр турниры, гроссмейстер Александр Азаров рейтинговой турнирын, М.К. Аммосов бирийигэр классификационной турниры, Дед-Моруос бири-турнирын график быһыгынан ытыллар. Республика күрэхтэниилэригэр биһиги дуобатчыттарбыт кыттыыларын тэрийиэхтээх.

Балаҕан ыйын 23-24 күнэригэр сарсыарда 10 чаастан Нам селотугар дуобат дьэитигэр дуобат фестивала саҕаланар. Фестивальга ким баҕалаах кыттар. Кыттааччылар улахан дьон 10 солкуобай, үөрэнээччилэр 5

солкуобай усуноос төлүүлэр. Күрэхтэни швейцарской системанан барар, 9 тур ооньонор. Нэһиликтэрдээби дуобат түмсүүлэрэ дуобатчыттаргыт активнайдык кытталларын тэрийэргитигэр, туспа ыгырыы барбат.

Фестивальтан атын күрэхтэниилэр спонсордар көмөлөрүнэн барыахтаахтар. Урукку үгэспитинэн баһынай хаһаайыстыбалар, биридмилээн ыаллар, тэрилтэлэр өйүүллэригэр бигэ эрэллээхпит. Нэһиликтэрдээби түмсүүлэр өлгөм үүнүүлээх сайын быһынгытан дуобат спордун өйөөччүлэр спонсордаһыннарын тэрээһиннээхтик тэрийэргитигэр.

В. ЕРЕМЕЕВ
-Дуобат Баһылай,
Дуобат федерациятын эпитеттиир секретара

Баҕһээ Австралия Сидней куоратыгар XXVII Олимпийской ооньуулары үөрүүлээхтик аһы буолла. Быһылгы ооньууларга 2000 дойдуттан 10,5 тыһ. кэринэ спортсмен кыттар. Урукку өттүгөр буолан ааспыт Олимпийской ооньууларга дойдулар уонна спортсменнар кыттылары манньк сыһпаралартан тэҥнээн көрүөххэ сөп:

- 1952 сыл Хельсинки - 69 дойдуттан 4925 атлет;
- 1956 сыл Мельбурн - 68 дойдуттан 3184;
- 1960 сыл Рим - 85 дойдуттан 5348;
- 1964 сыл Токио - 94 дойдуттан 5558;
- 1968 сыл Мехико - 102 дойдуттан 5531;
- 1972 сыл Мюнхен - 121 дойдуттан 7147;
- 1976 сыл Монреаль - 88 дойдуттан 6189;
- 1980 сыл Москва - 81 дойдуттан 5748;
- 1984 сыл Лос-Анджелес - 140 дойдуттан;
- 1988 сыл Сеул - 160 дойдуттан 10 тыһ. кэринэ;

доллар төлөнүөҕэ диэн сурах баар. Туһааннааһынан Грецияда 1 мөл. 500 тыһ. уонна 150 тыһ. доллар, Францияда, Испанияда, Кореяда 300-200-100 тыһ. доллары үс бастык кэккэҕэ кирибит спортсменнар ылыахтара.

Саха сириттэн хас олимпиец баарый? 1960 сыллаахха Италияга ытыллыбыт Олимпиадага баарыстаах спортка «Звездный» яхтанан күрэхтэниигэ саха агардаах Тимир Пинегин олимпийской чемпиоун буолбута.

1964 сыллаахха Токиотааҕы Олимпиадага Саха сиригэр төрөөбүт Владимир Голованов ыарахан атлетикага чемпион аатын ылбыта.

1972 сыллаахха Мюнхенга саха уола Роман Дмитриев көңүл тустууга Олимпиада чемпиона буолары ситиспитэ.

1976 сыллаахха Монреальга үс саха уола көңүл тустууга Олимп чыпчаалын дабайыттары: Павел Пинигин кыһыл көмүс, Роман Дмитриев уонна Александр Иванов үрүг көмүс мэтээллэр хаһа-

Олимпийской ооньуулар — 2000 ЧАХЧЫЛАР МАННЫГЫ КЭПСИЛЛЭР

1992 сыл Барселона - 173 дойдуттан 15 тыһ.;
1996 сыл Атланта - 197 дойдуттан 10700;
2000 сыл - 200 дойдуттан 10500.
Спортсмен ахсаана билигин хаарчактанар буолбут. Ол курдук сүүмэрдир күрэхтэниигэ ситиһилээхтик кыттыгыттар, анал нуорманы толорбуттар билигин Олимпиадага кыттар быраабы ылаалар. Урукку курдук дойду чемпиоун буоларын кыра.

Сидней Олимпиадатыгар спорт 28 көрүгэр 300 комплект наһараада ооньонуоҕа. 35-36 кыһыл көмүс мэтээли ылбыт хамаанда уопсай түмүккэ бастыан сөп.

Россияттан 766 киһилээх делегация быһылгы Олимпиадага барда. Кинилэр ортолоругар 501 спортсмен, 162 тренер, 113 официальной дьон бааллар. Россияттан 78 журналист Сиднейгэ үлэлиэхтэрэ, кинилэртэн 14-рэ фотокорреспонденттар.

Россия хамаандата Сиднейгэ 39 кыһыл көмүс, 33 үрүг көмүс, 37 боруонса мэтээли ылын сөп диэн сабаҕалылар. Россия сүүмэрдэммит хамаандатыгар 60 территориялар спортсменнара бааллар. Ол аата 30 территориятан олимпиец суох. Ол иһигэр Саха сирэ биер да олимпиеһи бэлэмнээбэтэҕэ хомолтолоох. Арай Герман Контоев Белоруссия аатыттан Олимпиадага кыттар быраабы ылан харахпыт уутун согунубут.

Россияттан Сидней Олимпиадатыгар чемпионнабыт спортсмен 50 тыһ. доллар хаһаайыннан буолуоҕа. Үрүг көмүс мэтээлгэ тиксибиттэр 20, боруонса мэтээллээхтэр 10 тыһ. доллары ылыахтара. Бириэмийэҕэ анаммыт үп уопсай суумата 1,5 мөл. доллар буолуоҕа.

Украинада уонна Казахстанга Олимпиадага чемпионнабыт спортсменга 100, иккис буолбукка 30, үһүскэ 20 тыһ.

БИЛЭЭРИИДЭР РЕКАМНА

- Продаю а/м ВАЗ-21061 1993 г. Возможен бартер на с/х продукцию, куплю частный дом. **Тел. 21-8-61.**
- Суһаллык 2 уулаах, ыана сылдыр, оҕолоох ынахтары атыһылыбыт эбэтэр атаһабыт. **Билсэр тел. 25-2-71.**
- Сдаётся квартира. **Тел. 22-7-65, звонить после 19 ч.**
- Семья снимет квартиру или дом (отопление). **Тел. 21-9-67.**
- Улууе баһылыгын 546-рк 10.07.2000 с. дьаһалынан квар-

айыннарын буолбуттара.

1980 сыллаахха Москвааҕы Олимпиадага Павел Пинигин төрдүс миэстэҕэ тиксибитэ.

1992 сыллаахха Барселонага саха Анатолий Филиппов боксага СНГ хамаандатыгар кириэн Олимпиадага кыттыбыта.

1996 сыллаахха Атлантага көңүл тустууга Артур Федоров уонна Владимир Торговкин кыттыбытара.

2000 сылга Сиднейгэ көңүл тустууга Герман Контоев Белоруссия хамаандатыттан тустууга.

Итинэн Саха сирин спортсменнара олимпиадаларга барыта холбоон түөрт кыһыл көмүс, иккис үрүг көмүс мэтээллэри ылбыттара. Саха сириттэн барыта олимпиадаларга 8 киһи кыттыбыта. Быһыл тохсуэ киһибит Олимпиадага холонор.

Сидней Олимпиадата балаҕан ыйын 15 күнүгэр саҕаланна уонна алтынны 1 күнүгэр түмүктэнэр. Олимпиадага көңүл тустууга күрэхтэнии балаҕан ыйын 28 күнүгэ алтынны 1 күнүгэр диэри буолуохтаах. Онон Олимпиадага тигэх туохканы туруорсар чиз көңүл тустууктарга тигистэ. Үгэс быһытынан Олимпиада тигэх күнүгэр боксага, баскетболга, футболга, хонууга хоккейга, марафонской сүүрүүгэ финаллар буолааччылар.

Сидней Олимпиадатыгар 2990 долларынан баран кэлиэххэ сөп, ити Москвага диэри кэлэ-бара ороскуоту аахсыбакка туран. Маны биһиги харчыбытыгар таһаардахха 80 тыһ. тахса солк. буолар. Онон лаппа кыахтаах дьон олимпийской ооньууга бараллара буолуо диэн сэрэйиэххэ сөп.

Түөрт сыллааҕыта Атланта Олимпиадатыгар олохтоохтор - АХШ хамаандата 44 кыһыл көмүс, 32 үрүг көмүс, 25 боруонса мэтээли хомулан официальной суох түмүккэ бастабыта. Туһааннааһынан Россия 26-21-16, Германия 20-18-27, Кытай 16-22-12, Франция 15-7-15, Италия 13-10-12, Украина 9-2-12 мэтээллээхтэр этэ.

тира атыһылаарга кредит-дуоҕабар түһэрсэ илик дьоннор балаҕан ыйын 22 чыһыллатыгар диэри дуоҕабар түһэрсэбит. 22 чыһыла канниттэн претензия ылыллыбат.

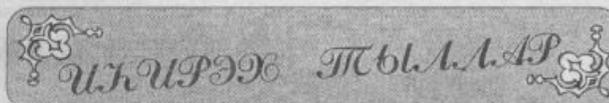
«Дьулуур» олох-дьаһах фондата

Балаҕан ыйын 18 күнүгэр Харбин тракторный заводугар оҕоһуллубут кытай кыра трактордара 60 тыһ. уу харчыга тутатына атыһыланаллар.

Билсэр тел. 21-9-94.

Намскому управлению ЖКХ требуются на работу:
1. Оператор ЭВМ
2. Токарь
3. Сварщик
4. Охранник автогаража

Ваишева Лариса Романовна аатыгар 1981 с. бэс ыйын 19 күнүгэр бариллибит Ш-СН 652771 №-дээх паспорт сүппүтэ дьингэ суоһунан ааһыллар.

Күндү бырааптытын ШАПОШНИКОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧЫ үйэ агардаах үбүлүөйүнэн истиник эвэрдэлибит! Эһиэхэ ыстаал доруобуйаны, уһун дьолоох олоһу, дьизэ кэргэнгэр уйгуну-быйагы баҕарабыт.

Төрөөбүт Саха сирин айылҕатын харыстабылыгар энкилэ суох үлэһэн саха быллыргы үгэһинэн айылҕаны байытыгыга бары күүскүн-уоххун өссө да уура тур, тулалыыр эйгэбит ыраас-чэбдик буоларыгар туруулаһан охсуһаргыт тохтоотума диэн алгымыбыт.

Эдэһийдэриң, убайың, кутуоттэриң, сааһың

Айылҕа харыстабылын улуустааҕы комитетта бэйэтин үлэһитин ШАПОШНИКОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧЫ 50 сааһынан эвэрдэлири! Киниэхэ уонна дьизэ кэргэнигэр дьоло-соргуну, үлэтигэр ситиһиилэри баҕараар.

Күндүтүк саһыргэ кэргэммин, күн сирин көрдөрбүт күн күбэй ийэбитиги, эйэҕэс эбэбитин НЕРАТОВА НАТАЛИЯ НИКОЛАЕВНАНЫ үйэ агардаах үбүлүөйүнэн, 50 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүнэн итиник-истинник эвэрдэлибит. Күндү киһибиһигэр баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, кэлэр көлүөнэни кэрээ-үтүөҕү угууан, дириг биһиги биэрэн бар дьонун алгыһынан, дьол, үөрүү аргыстаах уһун олоһу. Биһиги туспугугар сылайары, ыалдьары билиммэккэ доруобай, үөрэхтээх дьону улаатынарбытын иһин мунура суох мазталбытын тигирдэбит. Күндү ийэбит, сүбэ-ама, күүс-көмө буолан сүүс сааска диэри ыарыы ыалласпакка биһиги тапталбытыгар угуттанан байылыттык, дьоллоохтук олорорго баҕарабыт.

Кэргэниң, Николайскайтан, Намтан, Дьокуускайтан, Санкт-Петербургтан оҕолоруң, сиэнэриң

АҒЫНЫҒАС СҮРЭХТЭЭХ АЙЫ ДЬОННОРБУТ!

Ааспыт пэдиэлгэ Хамаатта нэһилигин элбэх оҕолоох Колесовтар иллээх дьизэ кэргэнигэр көһүпүтэх өттүлэригэр алдархай ааһынаата. Иэриэм дьизэлэрэ былаҕайга былдаһа, туар бэйэлэринэн эрэ хааллылар.

Саха дьон урут-уруккуттан быһаары-ойдоору ымыты салгыыр, нэһээнигэ түбэспиккэ көмө-тирэх буолар үтүө үгэстээх.

Биһиги, Хамаатта 2 №-дээх детсад коллектива бииргэ үлэһит дьүөгэбитигэр Колесова Людмила Дмитриевнага биер күнүгэр хамнаһытын аныгыбыт уонна биер идэлээхтэрибиттэн, улууспут үөрэни тэрилтэтин үлэһиттэригэр, үтүө саһаалаах бар дьоммуттан биһиги баччымытын өйөөн, ким туох кыалларынан көмө оҕороругугар баҕарабыт.

Билсэр телефон 21-2-91 (нэһилик дьаһалтата).
Хамаатта 2 №-дээх детсадтын коллектива

Убаастабыллаах абаҕабыт, ытык кырдыаһыт, сэрйи, үлэ ветерана КРИВОШАПКИН Дмитрий Николаевич уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн төрөппүт уолугар Борис Дмитриевичка, киһи-ийигэр Зоя Семеновна, быраатыгар Георгий Ильич Кривошапкиннарга, кинилэр дьизэ кэргэттиригэр, сиэнэригэр, чугас аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тигирдэбит. Сырдук мөссөөнү үмүөхтүгү суоҕа. Салбаһтан чугас аймахтара Кривошапкиннар, Корякиннар, Никифоровтар уонна урукку дьуоһахтара Феврония, Люция Ущицаквалар
Күндүтүк саһыргэ сиэниң, убайыт, бырааптыт СВУ институтун студена РОМАНОВ Евгений Юрьевич б.дь. балаҕан ыйын 11 күнүгэр соһумардык өлбүтүн бары аймахтарытыгар, билэр дьонунугар диригтик курутууан туран иһитинэрэбит. Абата, эбэтэ, эдьийдэрэ, убайдара, күтүөтэ, балтылара, бырааттара
Выражаем глубокое соболезнование родным и близким по поводу скоропостижной кончины нашего друга РОМАНОВА Жени. Яна, Аня, Степа, Миша, Вая, Боря, Коля, Толя, Сережа
Таптыыр кэргэниң, ийэбит, эбэбит ШАМАЕВА Матрена Григорьевна уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн диригтик курутууан туран бары аймахтарытыгар, билэр дьонунугар иһитинэрэбит.
Күндү ытыктыыр эдьийибит ШАМАЕВА Матрена Григорьевна уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн кэргэнигэр Никифоровичка, оҕолоругар Линага, Мусьяга, Гришага, Никага дириг кутурбаммытын тигирдэбит. Көбөкөнтөн балта Екатерина Григорьевна, Слепцовтар, Колесовтар, Найаһыттан Колесовтар
Убаастыыр саһаспыт ШАМАЕВА Матрена Григорьевна ыарахан ыарыттан өлбүтүн кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэнэригэр дириг кутурбаммытын тигирдэбит.
Убаастабыллаах саһаспыт ШАМАЕВА Матрена Григорьевна биһиги кэксэбиттэн ыарахан ыарыттан өлөн туораабытынан убайытыгар, балыстарытыгар, бырааттарытыгар дириг кутурбаммытын тигирдэбит. Шамаеттар
Нам улууһун пенсионнай сулууслатын коллектива бэйэтин үлэһитигэр пенсионнай сулууспа специалиһыгар Шамаетова Акулина Никитичнага ийэте ШАМАЕВА Матрена Григорьевна уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн дириг кутурбаммытын тигирдэр.
Бииргэ үөрэммит таһаарыспыт, үөрэнээччи ТРУНИНА Наташа эдэр сааһыгар эмискэ өлбүтүн абатыгар Трунина А.А., кэргэнигэр, оҕолоругар, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тигирдэбит. НУГ 1995 с. 11 «6» кыл. оҕолоро, куратор Макарова Г.Г.
Чугас дьоннорбутугар Дмитрий Дмитриевичка, Ольга Ивановнага, бырааптыгыгар, убайытыгар Славага, оҕолоругар Димага, Женига таптыыр киһииттэри, кэргэни, ийэлэрэ НОВГОРОДОВА Наталья Алексеевна хомолтолохтук күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тигирдэбит. Аймахтарыт: Рехлясовтар, Румянцевтар, Колесовалар, Дьяконовтар

РЕДАКТОРЫ СОЛБ. Г.К. ЭВЕРСТОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; редакционная издательская система — 21141

Төрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Нам улууһун дьаһалтата, редакция коллектива. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын туһунан контуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар регистрациаламмыт нүмэрэ — Я 0085.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэһитин, дьэит аадырыһын чопчу ыйын.
Автор этэрэ хаһыат санаатынның мэдэи биер буолбат.

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Октябрьской ул. 1.
E-mail: editor62@sakha.ru

Талылына уонна таһылына «Эгсиэли» хаһыат редакционной-издательской систематыгар.
Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бэчээттанан, Орджоникидзе ул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис.
Индекс — 54889. Тираһа — 2116
Бэчээккэ иһи баттанна — 12:00 ч. 15.09.2000
Сааһың №-рэ — 106